8.12.2022 Dnro ORK/439/2022

rikoshyötyasiantuntija Jaakko Haaparanta

Eduskunta

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN KIRJALLINEN ASIANTUNTIJALAUSUNTO EDUSKUNNAN LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LUOTSAUSLAIKSI JA LAIKSI SAKON TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN LAIN 1 §:N MUUTTAMISESTA (HE 293/2022 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt 25.11.2022 Oikeusrekisterikeskukselta (ORK) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle luotsauslaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Esitän lausuntonani kunnioittavasti seuraavan.

ORK toimii rikos- ja sakkorekisterin rekisterinpitäjänä sekä huolehtii sakkoihin, menettämisseuraamuksiin, maksuihin ja saataviin liittyvistä täytäntöönpanotehtävistä.

ORK on lausunut hallituksen esitystä koskevasta luonnoksesta lainvalmisteluvaiheessa. ORK:n huomiot sekä muutosehdotukset on otettu hyvin huomioon ehdotetuissa säännöksissä tai esityksen perusteluissa. ORK:lla ei ole esityksestä ja sen sisältämistä lakiehdotuksista sisällöllisesti erityistä huomautettavaa.

Esityksessä ehdotetaan, että Liikenne- ja viestintävirastolla olisi mahdollisuus määrätä hallinnollinen seuraamusmaksu ehdotetun luotsauslain nojalla. Ehdotetun luotsauslain 70 §:n 4 momentissa säädettäisiin seuraamusmaksun vanhentumisesta sekä seuraamusmaksun raukeamisesta maksuvelvollisen luonnollisen henkilön kuollessa. Lisäksi ehdotetussa 70 §:n 4 momentissa säädettäisiin, että seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädettäisiin sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Esitykseen sisältyvän 2. lakiehdotuksen mukaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n 2 momenttia muutettaisiin niin, että momentin luetteloon ja siten lain soveltamisalaan lisättäisiin luotsauslain 68 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta vastaisi siten ORK. Sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa on ORK:n näkemyksen mukaan riittävät menettelysäännökset rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanosta.

Ehdotetun luotsauslain 70 §:ää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 113) todetaan, että seuraamusmaksua koskevasta päätöksestä saisi valittaa ehdotetun luotsauslain 71 §:n 2 momentin mukaisesti. Ehdotettu luotsauslain 71 § tulee jakaa kahdeksi eri momentiksi, jotta 70 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perusteluiden kirjaus vastaisi lakiehdotusta.

ORK kiinnittää huomiota, että hallituksen esityksessä on arvioitu oikein, kun viranomaisvaikutuksiin on lisätty arvio lisähenkilöstötarpeesta, joka aiheutuisi ORK:lle uusien seuraamusmaksujen seurauksena. Lakiehdotuksen mukaisten seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta syntyy ORK:lle lisätyötä vähäisissä määrin. Koska esitetyt arviot seuraamusmaksujen määrästä perustuvat arvioihin ja vastaavanlaisia määrältään pieniä seuraamusmaksuja syntyy vuosittainen eri hallinnonaloilla useita, niin niiden yhteisvaikutukset ja kokonaistyömäärän lisääntyminen näkyvät ORK:n työmäärässä viiveellä ja mahdollinen lisäresursoinnin tarve tulee täsmentymään vasta myöhemmin. Eri hallinnonalojen seuraamusmaksujen täytäntöönpanossa on kyse pysyväluonteisesta tehtävästä ja ORK:lle syntyvät seuraamusmaksujen aiheuttaman lisätyön (0,1 henkilötyövuosi) kattamiseen tarvittavat lisämäärärahatarpeet käsitellään vuosittaisissa kehys- ja talousarviomenettelyissä.

Postiosoite
PL 157
13101 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite
Wetterhoffinkatu 2
13100 HÄMEENLINNA

Puhelin
029 56 65631

Sähköposti ja kotisivu
oikeusrekisterikeskus@om.fi
www.oikeusrekisterikeskus.fi